

297964 - Banyoda konuşmanın, kapısını kapatmanın ve ışığını yakmanın hükmü

Soru

Banyo veya tuvalette konuşmak caiz midir? Banyo kapısını kapatmak ve ışığını yakmak vacip mi? Bu konudaki rivayetlerin sıhhati nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Banyo/tuvalette konuşmanın hükmü

Banyoda konuşma iki duruma göre değerlendirilir:

1) Kişinin ihtiyacını giderdiği esnada konuşması

Bu durumda bazı âlimler, mutlak olarak konuşmanın mekruh olduğunu belirtmiştir; ister Allah Teâlâ’nın zikrini içersin ister başka bir söz olsun.

al-Nevevi r.h şöyle demiştir:

“Hâcet giderirken konuşmanın mekruh olduğu hususunda ittifak vardır.

Ashabımız (Şâfiîler) dediler ki: Mekruh oluş bakımından bütün konuşma türleri eşittir. Ancak zaruret hâlleri müstesnadır. Meselâ bir âmânın kuyuya düşmek üzere olduğunu görse, yahut bir yılanın bir insana veya korunması gereken bir varlığa yöneldiğini görse; bu gibi yerlerde konuşmak mekruh değildir. Hatta çoğunda konuşmak vaciptir.”

(al-Macmu', 2/88)

Bu durumda mekruh olduğu hükmünü dört mezhep fakihleri de zikretmiştir (bkz. *el-Mevsû'atü'l-Fıkhiyye*, 10/34).

2) Hâcet giderme ve avret açma hâli dışında konuşma

Eğeri kişi hâcetini gidermiyor ve avreti açık değılse:

- Konuşma Allah Teâlâ'nın zikrini içeriyorsa, birçok âlim bunu banyo içinde mekruh görmüştür. Bunun sebebi, Allah'ın zikrini yüceltmek ve ismini temiz olmayan yerlerinden tenzih etmektir.
- Zikir dışındaki sözlerde ise aslolan mubah oluşudur. Şer'î delillerde bunu yasaklayan açık bir hüküm bilinmemektedir.

İkincisi:

Banyo kapısını kapatmanın hükmü

Eğeri kapıyı kapatmak:

Avreti örtmek ve birinin içeri bakmasını engellemek için ise, bu vaciptir. Çünkü avreti örtmek vaciptir; vacibin tamamlanması kendisine bağı olan şey de vaciptir.

Ancak kişi evinde yalnızsa veya tuvaletin bulunduğı yer, birinin avretini görmesine imkân vermeyecek şekilde kapalı ve güvenli ise; bu durumda kapıyı kapatmak vacip değildir.

Bununla birlikte, başkası görmese bile kapıyı kapatmak edebe daha uygundur. Nefsi korumak, ses vb. şeylerin duyulmasını engellemek ve gönül rahatlığı açısından daha güzeldir.

Nitekim Peygamber Efendimiz s.a.v'in edebi, hâcet için insanlardan uzak bir yere gitmek idi.

Peygamberin bu edebine dair, Tirmizi Sünen'inde şu başlığı açmıştır:

“Peygamber'in s.a.v hâcetini gidermek istediğinde uzak bir yere gittiğine dair bab.”

Ve (20) numaralı hadiste, Muğire ibn Şu'bah şöyle demiştir:

“Bir yolculukta Peygamber s.a.v ile beraberdim. Hâcet için gitti ve uzaklaştı.”

Tirmizî bu hadise “hasen sahih” demiş, ayrıca al-Elbani de sahih kabul etmiştir.

Kapıyı özellikle şeytanlardan korunmak için kapatmaya gelince: Bunun için bilinen bir aslı yoktur. Hâcet yerlerinde şeytanlara karşı özel bir edep olarak bildirilen şey, içeri girerken Allah’a sığınmaktır.

Zeyd ibn Arkam’dan rivayetle Resûlullah s.a.v şöyle buyurmuştur:

“Şüphesiz bu helâlar (tuvaletler) şeytanların hazır bulunduğu yerlerdir. Sizden biri helâyâ girdiğinde şöyle desin:

‘Allah’ım! Erkek ve dişi şeytanların şerrinden sana sığınırım.’”

Bu hadisi Abu Davud rivayet etmiş, al-Elbani sahih kabul etmiştir.

Al-Khattabi şöyle demiştir:

“(El-huşûş) kelimesi tuvaletler demektir.

(Muhtadara) yani şeytanların hazır bulunduğu ve uğradığı yerlerdir.

(El-hubs) erkek şeytanlar, (el-habâis) ise dişi şeytanlardır.”

İbn Dakik el-’İd de şöyle demiştir:

“Bu yerlerin cin ve şeytanlar için hazır bulunduğunu bildirmesi, bu mekâna has bu duanın münasebetini açıklamaktadır.”

Üçüncüsü:

Tuvalete girerken ışık yakmanın hükmü

Eğer ışık yakmanın, cin ve şeytanların zararından korunmada özel bir etkisi olduğuna inanılıyorsa; bunun Kitap’ta, Sünnet’te veya âlimlerin sözlerinde bir aslı bilinmemektedir.

Aksine, içeride kimse yokken ışığı yakmak, ihtiyaç olmaksızın malı israf etmeye daha yakındır.

Şeriatta bu hususta teşvik edilen özel bir edep yoktur.

Daha fazla bilgi için ([2532](#)) numaralı sorunun cevabına bakınız.

Allah en iyi bilendir.